

Domstolene ikke forstaae det. Derfor ville vi ikke have Domstolene til at afgjøre disse Sager; thi de ville maaffee finde Bestemmelsen utydelig, skjøndt vi finde den tydelig.

Ville: Ja, jeg hører heller ikke til dem, der „give tabt“ ved dette Spørgsmaal. Derfor som det med Føie kan siges imod de Betragtninger, der hidtil ere gjorte gjældende imod Uendningsforslaget, at de komme her som det femte Hjul til en Vogn, saa er jeg bange for, at den sidste ærede Talers Betragtninger maae betegnes som sjette og syvende Hjul. Alle disse Ting om, at Embedsmændene have lært Latin og Græff, og at de maae due til Andet end at søge Embede, og at de ere saa særdeles udmærkede osv. osv., have ikke det fjerneste at gjøre med denne Sag. Det er ikke en Smule Andet end Fyldebalk, som det ærede Medlem vil sætte ind i Sagen, eller lidt Bruuspulver, som han vil blande ind i Debatten for at faae Skummet op i en Sag, som godt kan behandles, uden at der gjøres Forsøg for at tilveiebringe kunstig Effect. Denne Sag er slet ikke bemænget med Spørgsmaalet om Latin og Græff; den angaaer en stor Mængde Embedsmænd, som ikke kjende et græff Bogstav og ikke kunne et latinsk Ord, saa at, dersom de ærede Medlemmer virkelig officeres ved at høre Tale om Latin og Græff, saa maa jeg bede Dem om ikke i mindste Maade at lade denne Tanke finde Indflydelse her. Det ærede Medlem gif ud fra den Forudsætning, at naar man holder paa Domstolenes Myndighed i denne Sag, skulde det være i Kraft af en Sætning om Domstolenes „Ufeilbarhed“; det skulde være Theorien om, at alle andre Menneffer paa Jorden feilede og syndede, men de Menneffer, der vare udnævnte til at være Dommere, fik, hvad Paven endnu fremdeles søger, Brev paa „Ufeilbarhed“. En saadan Opfattelse veed jeg aldrig noget andet Sted er gjort gjældende end i det ærede Medlems Phantasi. Forudsætningen er netop den, at da vi Allesammen vide, at ethvert Menneffe er udsat for at feile i sine Slutninger, saa ere vi blevne enige om, hos os som i enhver ordnet Stat, at henlægge tvivlsomme Spørgsmaal til disse Menneffer iblandt os, til disse Borgere

i Samfundet, og have søgt disse Borgere haade saaledes, at de efter deres foregaaende Uddannelse maatte antages at faae den største Dvelse i at løse retslige Tvivlsmaal, og saaledes, at de vare mindst directe paavirkede, mindst havde Part i de Spørgsmaal, som de skulde afgjøre. Det er Sagen. Vi erkjende Alle, at Domstolene kunne feile, og jeg skulde da være den Sidste til ikke at mene, at en Domstol kan feile; men vi ere blevne enige om at henlægge Tvivlsmaal til særlige Myndigheders Afgjørelse, fordi de, om de end haade kunne feile og virkelig feile, dog ere mindre udsatte for at feile end vi Andre, navnlig fordi de ikke selv ere Parter i de Spørgsmaal, som de skulle afgjøre. Finantsministeren er derimod Part i de Spørgsmaal, som skulle afgjøres, thi han staaer som Statskassens Værge i disse Sager, og derfor siger jeg, at det ikke er rigtigt, at han skal have den afgjørende Myndighed i dem. Det ærede Medlem tillagde mig en særlig „beskrivende“ Gyne, og i det samme Foredrag nedsatte han med en høist mærkværdig Bessedenhed sin egen „Skarpfindighed“. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke idag beundrede det ærede Medlems Skarpfindighed, men jeg har ofte ellers havt Veilighed til at følge den og beundre den, og netop derfor er det mig høist mærkværdigt, at saa ofte som dette Spørgsmaal bringes frem, svigter Skarpfindigheden ganske det ærede Medlem. (S. A. Hansen: Det er, fordi vi ere uenige!) Na nei, jeg har ofte været uenig med det ærede Medlem og dog maattet anerkjende haade den Skarpfindighed og det Maadehold, hvormed han argumenterede, men begge disse Egenffaber svigte ham, saasnart Domstolene komme paa Bane. Han anførte idag, at det var et Bewis for Rigtigheden af hans Sætning, at i de saa Tilfælde, der havde foreligget, havde Domstolene givet Finantsministeren Uret. Der kan man see, sagde han, Domstolene have kjendt imod Finantsministeren, og hvad følger deraf? Ikke, at vi altsaa skulle vogte os vel for at lade Ministeriet faae den sidste Afgjørelse, men at vi skulle skære Domstolene reent væk. Det er dog en mærkværdig Bogif. Domstolene, til hvem alle Statsborgere ere henviste i alle andre Forhold, blive